

**KLINIKA ORTOPEDII I TRAUMATOLOGII
CENTRALNEGO SZPITALA KLINICZNEGO
MSWiA**

KIEROWNIK: prof. zw. dr hab. n. med. IRENEUSZ KOTELA

Warszawa, dn. 13.07.2018 r.

Recenzja pracy doktorskiej mgr Agnieszki Witke-Woźniak pt. „Ocena siły mięśni oddziałujących na staw biodrowy oraz równowagi statycznej u osób z zespołem trzaskającego biodra”.

Przesłana do oceny praca przedstawia opracowany maszynopis liczący 81 stron. Praca jest podzielona na 10 rozdziałów i zawiera takie podstawowe rozdziały, jak : Wstęp i Cel Pracy, Materiał i metody, Wyniki, Dyskusję i Wnioski oraz Piśmiennictwo. Streszczenie pracy jest umieszczone na samym początku dysertacji. Układ pracy jest zgodny z ogólnie przyjętymi zasadami budowania prac naukowych i dostosowany do problemów i sposobów ich rozwiązywania.

Zespół biodra trzaskającego jest najczęściej spowodowany przemieszczaniem się napiętego pasma biodrowo-piszczelowego nad krętarzem większym kości udowej. Jedną z przyczyn tej dolegliwości są urazy stawu biodrowego i miednicy, a najbardziej narażeni są tacy sportowcy jak biegacze, tancerze baletowi oraz piłkarze nożni. Spośród wielu czynników sprzyjających powstawaniu zespołu biodra trzaskającego wymienia się także osłabioną siłę mięśni odwodzących i rotujących w stawie biodrowym. Uważam więc, że wybór tematu pracy doktorskiej oceniający siłę mięśni oddziałujących na staw biodrowy u pacjentów z zespołem trzaskającego biodra jest słuszny i uzasadniony również z klinicznego punktu widzenia. Wczesne rozpoznanie pierwszych objawów osłabienia siły mięśniowej i koordynacji umożliwia wdrożenie odpowiednich działań profilaktycznych, zapobiegających rozwojowi choroby.

We wstępie Doktorantka wprowadza czytelnika w samą istotę zagadnienia, omawiając anatomię stawu biodrowego oraz podstawowe funkcje lokomocyjne człowieka. Część tego rozdziału poświęca omówieniu etiologii i diagnostyki biodra trzaskającego, a na koniec omawia w skrócie metody leczenia tego schorzenia.

Cel pracy w postaci dwóch pytań badawczych oceniający siłę mięśni oddziałujących na staw biodrowy oraz równowagę statyczną podczas utrzymywania pionowej postawy ciała w różnych pozycjach u pacjentów z tzw. zewnętrznym zespołem trzaskającego biodra jest jasno sformułowany i przekonywujący.

Materiał badany to 50 pacjentów nie trenujących wyczynowo, u których przebadano 68 stawów biodrowych z zespołem zewnętrznym trzaskającego biodra. Wśród badanych były 33 kobiety i 17 mężczyzn. Średni wiek badanych wynosił odpowiednio 23 i 25 lat. Wskaźnik BMI u kobiet był prawidłowy, natomiast u mężczyzn wykazywał nieznaczny stopień nadwagi. Wartości referencyjne do oceny wyników uzyskiwano na podstawie grup chorych przebadanych przez Wychowańskiego i innych. Badane kobiety były w tym samym wieku co kobiety z grupy referencyjnej, a badani mężczyźni byli starsi średnio o 3 lata od badanych mężczyzn z grupy referencyjnej. Kobiety i mężczyźni byli również odpowiednio wyżsi i ciężsi od tych z grupy referencyjnej.

Na badanie uzyskano zgodę Senackiej Komisji Etyki Badań Naukowych Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

Badania przeprowadziła Doktorantka bardzo wnikliwie i wielokierunkowo. Ocenę przeprowadziła w oparciu o ankietę i wywiad chorobowy, badania kliniczne, pomiary siły głównych zespołów mięśniowych oddziałujących na staw biodrowy oraz pomiary stabilograficzne do oceny utrzymywania równowagi w pozycji stojącej. Ocena wyników opiera się na metodach analitycznych ogólnie przyjętych w tego typu opracowaniach. Taką ocenę wyników uważam za istotną i świadczącą o wiarygodności niniejszego opracowania. Została ona przeprowadzona starannie w oparciu o dokładną a jednocześnie przekonywującą analizę statystyczną. Zarówno tabelaryczna jak i wykresowa forma przedstawienia wyników oraz ich opis zasługują na uznanie i czynią pracę jeszcze bardziej wartościową.

W rozdziale Dyskusja Autorka komentuje swoje wyniki w sposób zrozumiały, przeprowadza również porównanie z wynikami innych autorów.

Zakończenie pracy stanowią wnioski w liczbie 7 oraz piśmiennictwo. Wniosków jest więcej niż pytań badawczych, ale wynikają one z pracy i są odpowiedzią na postawione cele pracy. Piśmiennictwo w liczbie 107 pozycji książkowych, artykułów w czasopismach oraz linków do stron internetowych jest prawidłowo dobrane i cytowane wg systemu Harvarda. Uważam, że jest zachowany prawidłowy stosunek ilości cytowanych pozycji książkowych do artykułów i linków oraz wykorzystywane prace są w większości przypadków

z ostatnich 10 lat. Jedyne rok wydania jest podawany w nawiasach okrągłych zamiast w kwadratowych.

Zaprezentowane wyniki i wyciągnięte na podstawie badań wnioski mają znaczenie poznawcze, a niektóre także praktyczne. Cel pracy został zrealizowany. Uzyskane wyniki badań pozwoliły udzielić odpowiedzi na postawione pytania badawcze w postaci charakterystyki potencjału siłowego i sposobu utrzymywania równowagi w grupach chorych z zespołem biodra trzaskającego. Praca jest napisana poprawnie językowo, stylistycznie, ma układ typowy dla tego typu opracowań. Całą pracę oceniam jako bardzo dobrą i spełnia ona wymogi stawiane rozprawom doktorskim.

Mając powyższe na uwadze pozwalam sobie przedstawić Panu Dziekanowi i Wysokiej Radzie Wydziału Rehabilitacji Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie wniosek o dopuszczenie Pani mgr Agnieszki Witke-Woźniak do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

KIEROWNIK
KLINIKI ORTOPEDII I TRAUMATOLOGII

prof. dr hab. n. med. Ireneusz Kotela

Prof. zw. dr hab. n. med. Ireneusz Kotela